

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**73-ї наукової конференції професорів, викладачів,
наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

Том 1

21 квітня – 13 травня 2021 р.

Полтава 2021

характерний прийом парнасців, який успішно освоює В. Брюсов. Сильні запахи, екзотичні рослини і тварини – все це показано в динаміці, що сприяє відображенню складності почуття кохання.

Кохання в ранній творчості В. Брюсова постає в різних іпостасях: то в романтичному ореолі ідеальних образів, то в абстрактних символах, то в парнаському предметно-матеріальному втіленні.

З темою кохання у збірнику «Шедеври» тісно пов'язані мотиви зустрічі і розлуки, життя і смерті, внутрішнього відродження та творчості. У почутті кохання ліричний герой знайшов не тільки захоплення і радість, а й «источник красоты», джерело невичерпного натхнення.

У циклі «Криптомерии» центральним є мотив екзотичної природи, з яким тісно пов'язані мотиви напруженого внутрішнього пошуку, самотності і страждання. Вірші «На острове Пасхи», «Прокаженный» написані в стилі «живописного романтизму», де описовість допомагає відтворити динаміку образу ліричного героя. Поет дає відповідний підзаголовок до вірша «Прокаженный» – «Рисунок тушью», в парнаському стилі, де візуальний і словесний образ зливаються в єдине ціле [3, с. 153].

Таким чином, В. Брюсов поспішає присвятити читача в усі таємниці французького символізму, відкрити перед ним витончені шедеври нового мистецтва, а також особливе ставлення до мистецтва слова як особливої майстерності.

Символізм В. Брюсова визначається зарубіжними традиціями (поезією французьких символістів, лірикою групи «Парнас»). У зв'язку з цим в доробку письменника органічно поєдналися людські почуття, а також теми і мотиви, які звучали у творчості Ш. Бодлера («квіти зла» сучасності, пошук відповідностей, урбанізм), символістів П. Верлена, А. Рембо, С. Малларме (пізнання світу через поетичні символи, досягнення дійсності в її глибинній сутності) і парнасців (служіння Красі, духовний опір «страшному світу»).

Література

1. Брюсов В. Я. *Собрание сочинений: в 7 т. М.: Худож. лит., 1973. Т. 1. 672 с.*
2. Готье Т. *Искусство: Направления, течения, стили. К.: Мистецтво, 1981. 287 с.*
3. Суворова К. Н. *В. Я. Брюсов глазами современников. Встречи с прошлым. М., 1976. С. 151–167.*

УДК 81'255.2:6

*С.І. Мангура, викладач
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

СПЕЦИФІКА ПЕРКЛАДУ СУЧАСНИХ ПУБЛІЧНИХ ПРОМОВ

Свідомі й несвідомі процеси маніпулювання людьми за допомогою слова та інструменти емоційного впливу, завдяки яким наша мова набуває найбільш потужного та довготривалого ефекту, являються невід'ємною частиною спілкування успішної людини сьогодення, і, отже, є критично

важливими предметами для детального дослідження.

Актуальність даної роботи зумовлена досить невеликою кількістю робіт, присвячених аналізу особливостей перекладу публічних промов та інтерв'ю з англійської мови на українську з точки зору розкриття унікальності особистості та характерних рис особи, що дає інтерв'ю або проголошує публічну промову перед слухацькою та глядацькою аудиторіями [1]. Важко уявити собі будь-якого провідного фахівця, якому ніколи не доводилося би давати інтерв'ю в рамках популяризації продукту своєї компанії чи фірми або проводити майстер-класи перед менш досвідченою та відносно неосвіченою аудиторією. Різноманітні діячі сфери культури, спорту, промисловості або маркетингу мусять користуватися власними навиками красномовства задля розширення колу зв'язків та заохочування нової аудиторії не тільки до сфери своєї діяльності, а й до цілком можливого у подальшому взаємовигідного співробітництва.

Метою дослідження є аналіз лексико-стилістичних особливостей, які виникають при перекладі політичних промов з англійської мови українською та виокремлення основних лексичних та стилістичних перекладацьких трансформацій, які застосовуються при перекладі сучасних політичних промов.

Публічні виступи поділяються на: заяви, звертання, промови, тощо. Якщо порівнювати тексти в різних традиціях, то може бути відзначена симетрія й асиметрія в межах одного типу тексту. Симетрія показує, що перекладач може вдатися до власне перекладу, а асиметрія вказує на адаптацію, тобто перекладачеві треба адаптувати даний текст. Якщо ми говоримо про структурні ознаки, то під адаптацією мається на увазі відтворення структурних змін [6]. Крім того, залежно від того, на що орієнтується перекладач – на адекватне сприйняття у своїй культурі, або на те, щоб зберегти специфіку й відтворити текст для іншої аудиторії, буде залежати вибір між власне перекладом і перекладом–адаптацією. Тобто, залежно від зорієнтованості на свою або на чужу культуру, перекладач може визначити зону власне перекладу й зону адаптації в межах структурних компонентів конкретного типу тексту [3].

На відміну від нейтральної мови науково–технічного тексту, мова публічних промов часто емоційно насичена, що наближає її до мови художньої літератури. Ми зустрічаємо в ній образні порівняння, метафори, ідіоми, елементи гумору, сарказму, іронії. Повноцінний переклад, крім фактично точної передачі змісту, має донести до читача й всі емоційні елементи, укладені в оригіналі, так само як і його політичну спрямованість. Цим політичний текст і відрізняється від науково–технічного [4].

В англійській мові в політичній тематиці широко розповсюджені модальні конструкції, обидва типи артиклів, використання пасивного стану замість активного (дозволяє встановити причинні зв'язки між політичними подіями, суб'єктами політичного процесу, і також є найважливішою умовою розуміння справжнього задуму політичних висловлювань), ступенів прикметників та умовного способу [2].

Задля надання промові більш яскравих фарб, надання їй виразності, емоційності використовують прийоми стилістичного синтаксису: антитеза, інверсія, повтори, паралельні конструкції, риторичні питання, вигуки та

інше [5].

Фігури мови допомагають відступити від нейтрального засобу передачі інформації, що сприяє в свою чергу емоційному та естетичному впливу. Важливе місце серед цих фігур займають тропи: метафора, персоніфікація, алегорія, метонімія, синекдоха, алюзія та антономазія.

В результаті проведеного дослідження було встановлено, що специфіка перекладу публічних промов полягає в тому, що вони поєднують у собі риси, окрім публіцистичного і наукового, також і художнього стилю. Тому при перекладі англомовних промов українською необхідно звертати увагу, в першу чергу, на лексико-стилістичні особливості таких текстів.

Література

1. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури, частина 2. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
2. Комісаров В.Н. Загальна теорія перекладу. Москва: Юрайт, 2000. С. 136.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця: Нова книга, 2001. 448 с.
4. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К.: Академія, 1999. 288 с.
5. Латишев Л.К. Технологія перекладу. Москва, 2003. 152 с.
6. Латишев Л.К. Курс перекладознавства. Москва: Міжнародні відносини, 2001. 248с.

УДК 81'373.45=133.1:821.111Крис

С.А. Астахова, викладач
А. Мацько, студентка групи 202 ГФ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ФРАНЦУЗЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В ТВОРАХ АНГЛІЙСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ А. КРІСТІ

При виявленні французьких запозичень у творі А. Крісті «Why didn't they ask Evans?» («Відповідь знає Еванс») було використано наступні критерії, які дозволили визначати французьке походження того чи іншого слова:

1) Наявність слів, які повністю зберегли французьку орфографію або вимову: *pincette, camaraderie, dejeuner, monsieur, menage, demagogue, ennui, avenue, costume, matinee, potage, porte-cocher, corbleau, spirituel, poulet, gourmand, repertoire*;

2) Наявність слів з суфіксами: -ment -able -tion -sion, наприклад: *disappointment, miserable, situation, appartement*;

3) Наявність в досліджуваному мовному матеріалі слів з буквосполученнями: -ai- -ion -lie *affaire, aides-de-camp, billet-doux*;

4) Наявність слів з буквосполученням -ch- *chaussure, chausse, chambre* [3, с. 9].

Було також зафіксовано наявність відібраних нами слів у французько-українському словнику і ми керувались при цьому ще одним критерієм, а саме обов'язковою схожістю значень цих слів в англійській і